

Střediska výchovné péče

Střediska výchovné péče (dále jen Středisko) zřizuje ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, organizačně spadají pod diagnostické ústavy. Dříve byla Střediska samostatnými právními subjekty, ale úpravou zákona organizačně „spadla“ pod Diagnostické ústavy. Díky tomuto propojení jsou často zaměňována za již zmíněné diagnostické ústavy. Zákonem se také upravil a sjednotil název z dřívějšího Střediska pro děti a mládež na Středisko výchovné péče.

Obecnou náplní Středisek je snaha o diagnostiku a nápravu výchovného problému, nebo negativního chování, které nastalo u dítěte přibližně od 6 do 18 let věku s tím, že se pracuje nejen s jedincem, který se negativního chování dopouští, ale také s jeho nejbližším okolím, jako je rodina a škola.

Z hlediska organizační struktury jsou Střediska zpravidla rozdělena na ambulantní oddělení a pobytová (internátní) oddělení. Tato dvě oddělení spolu úzce souvisejí a spolupracují společně i v tom smyslu, že si navzájem podle indikace výchovného problému předávají klienty.

Na ambulantní oddělení klient (dítě s výchovným problémem) dochází sám a nebo s rodiči na předem domluvená „sezení“ v určitých intervalech, nebo zde má několik sezení, která vedou k umístění na pobytové oddělení, nebo sem může docházet po absolvování pobytu ve Středisku. Ambulantní oddělení se také zaměřuje na práci s kolektivy, kde se vyskytl nějaký problém. Nejčastějším příkladem jsou třídní kolektivy, kde dochází k šikaně jednoho, nebo více žáků. Pracovníci SVP v tomto případě pracují se skupinovou dynamikou a snaží se odstranit „nezdravé“ vztahy mezi spolužáky a smelit celý kolektiv dohromady.

Oproti tomu pobytová oddělení realizují výchovně-nápravné (zpravidla osmitýdenní) pobyty v jedné nebo více výchovných skupinách (8 dětí), které jsou založeny na dobrovolné spolupráci klienta a rodiny. Dobrovolnost spočívá v tom, že klient a jeho zákonný zástupce před začátkem svého nástupu „na pobyt“ sepíše se Střediskem smlouvu o pobytu, která deklaruje snahu klienta s problémem „něco dělat“ a také ho zavazuje k dodržování daných pravidel. Některá Střediska výchovné péče disponují svou vlastní školou a jsou schopna zajistit výuku přímo ve vlastním areálu. Ostatní vlastní školu nemají a jejich klienti dochází do smluvené školy v okolí Střediska.

Diagnostické, preventivně-výchovné a poradenské služby, které středisko poskytuje jako celek v rámci péče o děti s rizikem poruch chování nebo s již rozvinutými projevy poruch chování a negativních jevů v sociálním vývoji, u kterých není nařízena ústavní nebo uložena ochranná výchova, případně zletilým osobám do ukončení středního vzdělávání (dále jen „klient“), se uskutečňují zejména formou:

- 1) poskytování jednorázové poradenské intervence
- 2) individuální činnosti s klientem
- 3) skupinových činností s klienty (např. práce se školním kolektivem)
- 4) poskytování služeb zákonným zástupcům nezletilého klienta
- 5) spolupráce se školami
- 6) spolupráce se školskými poradenskými zařízeními
- 7) spolupráce s orgány sociálně-právní ochrany dětí
- 8) spolupráce se zdravotnickými zařízeními a dalšími orgány podílejícími se na prevenci a řešení rizikového chování klientů

Pobyt ve Středisku výchovné péče je tedy vždy na bázi určité dobrovolnosti dítěte, které má být na pobyt umístěno a nástup je možný pouze se souhlasem a ve spolupráci se zákonným zástupcem dítěte. Pro školská zařízení to znamená, že je nutné směřovat případné doporučení na kontakt se

Střediskem výchovné péče vždy na adresu zákonných zástupců, tedy nejčastěji rodičů problematického dítěte.